

POSTUP PRI UMIESTŇOVANÍ A PREPÚŠŤANÍ PSS DO HARMÓNIA - ÚTULOK

1. SOCIÁLNE SLUŽBY POSKYTOVANÉ V HARMÓNIA - ÚTULOK

- 1) V útulku sa poskytuje sociálna služba pre FO, v nepriaznivej sociálnej situácii z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať.
- 2) V domove na polceste sa poskytuje sociálna služba na určitý čas FO v nepriaznivej sociálnej situácii z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, ktorá nemá zabezpečené ubytovanie po skončení poskytovania sociálnej služby v inom zariadení, po skončení náhradnej starostlivosti alebo po skončení ochrannnej výchovy.
- 3) V zariadení podporovaného bývania sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe od 16. roku veku do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto FO odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 na dohľad, pod ktorým je schopná viesť samostatný život. Ak FO dovŕšila dôchodkový vek počas poskytovania sociálnej služby v zariadení podporovaného bývania, táto sociálna služba sa jej poskytuje aj naďalej.

Sociálna služba je PSS v HARMÓNIA - Útulok poskytovaná na základe uzatvorenej Zmluvy o poskytovaní sociálnej služby podľa príslušných ustanovení zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z. a zákona č. 485/2013 Z. z. (ďalej len zákon č. 448/2008 Z. z.). O postupe uvedenom v tomto metodickom pokyne sociálne pracovníčky HARMÓNIA - ZpS, DSS informujú občanov pri telefonickom, e-mailovom a osobnom poradenstve a riadia sa ním pri umiestňovaní občanov do HARMÓNIA - útulok.

1.1. Postup prijímania osôb do zariadenia útulok a domov na polceste v štandardných podmienkach

Občania prichádzajú do zariadenia sociálnych služieb z vlastného rozhodnutia, z podnetu zdravotníckych zariadení (vykonáva sa sociálne šetrenie), z podnetu úradov, samosprávy miest a obcí Žilinského samosprávneho kraja, z ulice, z detských domovov, z výkonu trestu odňatia slobody, po absolvovaní protialkoholického liečby, alebo na odporúčanie psychiatra, na podnet rôznych organizácií, dobrovoľníkov. Do útulku a domova na polceste môže byť prijatá len osoba s trvalým pobytom na území Žilinského kraja, v mimoriadne odôvodnených prípadoch výnimku udeľuje vedúci útulku.

Osoba, ktorá má záujem o poskytovanie sociálnej služby v útulku, v domove na polceste, môže si prísť osobne vyžiadať žiadosť o poskytovanie sociálnej služby. Pri vypisovaní žiadosti sú nápomocní pracovníci zariadenia.

Príjem do zariadenia sa robí na základe individuálneho rozhovoru s vedúcim zariadenia a sociálnym pracovníkom, ergoterapeutom. Zisťujú sa základné informácie o stave klienta a jeho probléme, sociálnej situácii v ktorej sa nachádza a dôvodoch, pre ktoré sa rozhodol prísť do zariadenia sociálnych služieb. Každá žiadosť sa hodnotí samostatne, prihliada sa predovšetkým na potreby klienta, zisťuje sa osobná, rodinná, profesionálna a zdravotná anamnéza.

Žiadateľ je povinný na účely uzatvorenia zmluvy o poskytovaní sociálnej služby priniest nasledovné dokumenty:

1. **Potvrdenie o bezinfekčnosti** (Tlačivo je k dispozícii v zariadení u sociálnych pracovníkov, ergoterapeutov)
2. **Potvrdenie o príjme** (rozhodnutie z ÚPSVaR, rozhodnutie o dôchodku, pracovná zmluva a iné.)
3. **Občiansky preukaz**

Príjem klientov sa uskutočňuje v čase od 7:00 hod. do 15:00 hod. sociálnym pracovníkom, vedúcim zariadenia, ktorí poskytnú základné informácie a v prípade záujmu o umiestnenie občana vypíšu žiadosť o poskytovanie sociálnej služby (Príloha č. 1) a vysvetlia potrebné náležitosti nevyhnutné k uzatvoreniu zmluvy o poskytovaní sociálnej služby v zariadení útulok a domov na polceste.

Mimo stanoveného času alebo v prípade neprítomnosti sociálnych pracovníkov je službukonajúci ergoterapeut povinný poskytnúť občanovi základné informácie o poskytovaní sociálnej služby v útulku a domove na polceste ako aj vypísať žiadosť o poskytovanie sociálnej služby. Žiadosť musí byť doručená nasledujúci pracovný deň sociálnym pracovníčkam.

Telefonické žiadosti o informácie vybavujú v čase od 7:00 do 15:00 sociálne pracovníčky, vedúci útulku. Mimo stanoveného času alebo v neprítomnosti sociálnych pracovníkov, vedúceho zariadenia je službukonajúci ergoterapeut povinný zabezpečiť podanie základných informácií (meno volajúceho, dôvod hovoru, kontakt na volajúceho). Tieto náležitosti sú povinní odovzdať nasledujúci pracovný deň sociálnym pracovníkom prípadne vedúcemu útulku.

V situácii, ktorú nedokáže službukonajúci pracovník vyhodnotiť samostatne, môže kontaktovať vedúceho útulku alebo štatutárneho zástupcu organizácie. V prípadoch, kedy sa občan vyhráza riešením situácie na vyšších miestach, je službukonajúci pracovník povinný kontaktovať štatutárneho zástupcu organizácie.

Po príchode do zariadenia útulku prípadne domova na polceste je PSS oboznámený s domácim poriadkom. Oboznámenie je vykonávané s ohľadom na zdravotný a fyzický stav PSS tak, aby obsahu domáceho poriadku porozumel, čo potvrdí podpisom. S každou zmenou domáceho poriadku je PSS oboznámený. PSS má po príchode poskytnuté ubytovanie, t.j. má pridelenú posteľ na izbe (dvoj-, štvor- alebo šesťpostelovej) s ohľadom na jeho sociálnu situáciu. PSS dostane do užívania na izbe štandardné zariadenie - posteľ, nočný stolík, stôl a polovicu šatníkovej skrine na uloženie osobných vecí.

Cieľom pomoci občanom je zabezpečiť základne životné potreby. Pomôcť sa stabilizovať postupne sa integrovať do spoločnosti. Mnoho PSS je závislých na alkohole a iných omamných látkach. Ak je potrebné efektívne pomôcť zabezpečíme formou resocializácie doliečovanie závislých, aby sa snažili dosiahnuť úplnú a trvalú abstinenciu a prinavrátenie schopností, ktoré PSS stratil nadmerným užívaním omamných látok. Spolupracujeme s odborníkmi na konkrétnu problematiku (psychiatri, resocializačné zariadenia, protialkoholické liečebne). U mnohých PSS je alkoholová závislosť dôvodom ich terajších zdravotných problémov, mnohokrát ich situácia si vyžaduje pomoc zdravotníckych zariadení alebo umiestnenie do ZpS, DSS alebo v špecializovaných zariadeniach, kde sa im pomôže zmierniť ich postihnutie.

1.2. Postup prijímania občanov do zariadenia útulok a domov na polceste v krízových situáciách

Krízová situácia býva spôsobená ťažko predvídateľnou mimoriadnou udalosťou alebo jej následkami, ktoré ohrozujú ľudské životy. Vzhľadom na jedinečnú povahu každej krízovej situácie nie je možné stanoviť univerzálny postup uplatňovanej pomoci. Za krízovú pomoc sa označuje okamžitá pomoc občanovi v kríze.

Krízová situácie:

- Nepriaznivé počasie (mrazivé počasie)
- Útek pred násilím
- Živelné pohromy (povodeň, požiar, veterná smršť)

Občan je povinný na účely uzatvorenia zmluvy o poskytovaní sociálnej služby doručiť nasledovné dokumenty:

1. Potvrdenie o bezinfekčnosti - nie je potrebné v krízovej situácii. Prijatý klient je povinný v nasledujúci pracovný deň si toto potvrdenie vybaviť. Ak klient nie je v evidencii obvodného lekára, nasleduje proces pomoci pri vybavovaní obvodného lekára. Do času predloženia bezinfekčnosti je PSS ubytovaný v izolačnej miestnosti.

2. Potvrdenie o príjme - predovšetkým rozhodnutie poskytovaní pomoci v hmotnej núdzi, rozhodnutie o dôchodku, pracovná zmluva a iné. Príjem nie je potrebné dokladovať v krízovej situácii. Prijatý klient je povinný v nasledujúci pracovný deň si toto potvrdenie vybaviť. V prípade, že je občan bez akéhokolvek príjmu, napíše čestné prehlásenie, že nemá príjem a do 1 mesiaca je

povinný sa zaevidovať na ÚPSVaR, prípadne si aktívne hľadať zamestnanie, ak mu to jeho zdravotný stav dovoľuje.

3. Občiansky preukaz - ak fyzická osoba v krízovej situácii má občiansky preukaz, je povinná ho predložiť a poskytnúť službukonajúcemu pracovníkovi základné identifikačné údaje. V prípade, ak občiansky preukaz nemá, je povinná poskytnúť službukonajúcemu pracovníkovi základné údaje - meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu pobytu.

Ak občan, ktorému je poskytovaná sociálna služba v HARMÓNIA - útulok nemá občiansky preukaz, je mu možné poskytnúť pomoc pri jeho vybavovaní.

V prípade, že je klient prijatý bez uvedených náležitostí, ktoré sú povinné pre uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, je povinný tieto náležitosti začať vybavovať v nasledujúci pracovný deň, buď sám alebo za pomoci sociálneho pracovníka.

Sociálna služba nemôže byť poskytovaná, ak je osoba pod vplyvom alkoholu, drog alebo iných omamných látok. Sociálnu službu v útulku, zariadení podporovaného bývania a domove na polceste nie je možné poskytovať osobe, ktorej zdravotný stav vyžaduje ústavnú starostlivosť v zdravotníckom zariadení.

1.3. Postup prijímania občanov do zariadenia podporovaného bývania

Občan, ktorý má záujem o poskytovanie sociálnych služieb v zariadení podporovaného bývania, podá písomnú Žiadosť o poskytovanie sociálnej služby a spolu s prílohami ju doručí na adresu zariadenia.

Prílohy k žiadosti:

- fotokópia právoplatného rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu,
- fotokópia posudku o odkázanosti na sociálnu službu,
- potvrdenie o príjme (rozhodnutie Sociálnej poisťovne o výmere dôchodku).

Konanie o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu sa začína na základe podania **Žiadosti o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu**. Tlačivo žiadosti je dostupné na Úrade ŽSK, v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK ako i na webovej stránke www.regionzilina.sk.

Žiadosť je možné doručiť do podateľne Úradu ŽSK osobne alebo poštou. Žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu musí byť vlastnoručne podpísaná účastníkom konania (občanom, ktorý o poskytovanie sociálnej služby žiada). V prípade, že je občan pozbavený spôsobilosti na právne úkony, žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu podpíše súdom ustanovený opatrovník (v tomto prípade je nevyhnutné doložiť kópiu rozsudku súdu o pozbavení spôsobilosti občana na právne úkony ako aj kópiu listiny o ustanovení opatrovníka). Ak občan vzhľadom na svoj zdravotný stav nemôže sám podať žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu, môže túto žiadosť za občana podpísať aj iná FO a to na základe potvrdenia ošetrojúceho lekára o nepriaznivom zdravotnom stave.

V nadväznosti na platnú legislatívu je lehota na vydanie posudku a rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu 30 dní od dátumu zaevidovania žiadosti o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu. Podkladom k vydaniu posudku o odkázanosti na sociálnu službu je sociálny posudok a lekársky posudok.

V zákonom stanovenej lehote správny orgán, t. j. Žilinský samosprávny kraj vydá účastníkovi konania Posudok o odkázanosti na sociálnu službu a Rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu, ktoré sú občanovi doručené poštou doporučene do vlastných rúk. Rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť po 15 dňoch od doručenia. V súlade so zákonom o správnom konaní má občan možnosť vzdať sa práva na odvolanie.

Fyzická osoba, ktorej bol vydaný posudok a právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu poskytovanú v zariadení podporovaného bývania, požiada o poskytovanie sociálnej služby v súlade so zákonom o sociálnych službách. Po výbere zariadenia podporovaného bývania je nevyhnutné, aby občan kontaktoval konkrétne vybrané zariadenie sociálnych služieb, v ktorom mu budú poskytnuté podrobné informácie ohľadom samotného poskytnutia sociálnej služby.

2. ZMLUVA O POSKYTOVANÍ SOCIÁLNEJ SLUŽBY

Sociálne služby v domove na pol ceste sa poskytujú na základe Zmluvy o poskytovaní sociálnych služieb.

Na základe legislatívnych a iných požiadaviek je zadaný formulár zmluvy, ktorý je schválený štatutárnym zástupcom.

Zmluva o poskytovaní sociálnej služby obsahuje:

- označenie zmluvných strán,
- predmet zmluvy
- druh poskytovanej sociálnej služby,
- vecný rozsah sociálnej služby a formu poskytovania sociálnej služby,
- deň začatia poskytovania sociálnej služby,
- čas začatia poskytovania sociálnej služby,
- miesto poskytovania sociálnej služby,
- sumu úhrady za sociálnu službu, spôsob jej určenia a spôsob jej platenia,
- podmienky zvyšovania sumy úhrady za sociálnu službu,
- dôvody odstúpenia od zmluvy,
- prerušenie poskytovania sociálnej služby
- práva a povinnosti zúčastnených strán.

Po uzatvorení zmluvy o poskytovaní sociálnej služby s PSS je povinnosťou sociálnej pracovníčky preukázateľne oboznámiť novoprijatého PSS s Domácom poriadkom a internou smernicou Dodržiavanie ľudských práva a slobôd.

V záujme zabezpečenia kvalitných sociálnych služieb pre PSS je sledovaná a hodnotená miera spokojnosti PSS s poskytovanými sociálnymi službami.

3. UKONČENIE POBYTU V ZARIADENÍ

Pobyt PSS v zariadení môže byť ukončený z podnetu:

- a) poskytovateľa sociálnej služby,
- b) na vlastnú žiadosť PSS.

Zo strany poskytovateľa z týchto dôvodov:

- ak sa PSS dopustí činu, ktorý vážne ohrozil PSS, zamestnancov, zariadenie, verejnosť, poskytovateľ vychádza zo záverov príslušných orgánov (polície, súdov) a riadi sa ich rozhodnutím,
- ak PSS opakovane porušuje dobré mravy,
- ak PSS opakovane porušuje domáci poriadok (3 x to isté porušenie),
- ak PSS nezaplatí dohodnutú úhradu za sociálnu službu za čas dlhší ako tri mesiace alebo ak PSS platí len časť dohodnutej úhrady a dlžná suma presiahne trojnásobok dohodnutej mesačnej úhrady,
- ak PSS neuzatvorí dodatok k zmluve o poskytovaní sociálnej služby,
- ak PSS dostane ponuku na nástup do iného zariadenia sociálnych služieb a túto možnosť odmietne, ukončí sa pobyt,
- ak sa PSS nezdržiava v zariadení bezdôvodne po dobu viac ako 3 dni.
- Ak PSS prinesie a konzumuje v zariadení alkohol, drogu alebo iné omamné látky je to dôvodom na okamžité ukončenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby.

Zariadenie vypovie zmluvu o poskytovaní sociálnych služieb aj v prípade, že zariadenie prestane spĺňať podmienky na poskytovanie sociálnej služby alebo je právoplatne rozhodnuté o zákaze poskytovať sociálnu službu alebo bolo vymazané z registra poskytovateľov sociálnych služieb.